

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนามนุษย์ อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้มีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย การศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติและสังคมโลกตลอดเวลา สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้สังคมไทยต้องหันมาทบทวนการจัดการศึกษากันใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศอย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายของการจัดการศึกษาว่าจะต้องมุ่งสร้างคนหรือผู้เรียน ให้มีศักยภาพและความสามารถที่จะพัฒนาตนเองเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2541 : 1 – 2)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการทำงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา และฝึกฝนให้มีทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติและความจรรโลงใจ เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (กรมวิชาการ, 2545 ก : 1 - 6)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 6 - 9)

การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ต้องสนองตอบต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ มุ่งเน้นทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการ การใช้หัวเรื่องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด การค้นคว้า แสวงหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น (คำริ บุญชู. 2546 : 22 - 23)

การจัดการศึกษาภาษาไทยสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี อ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ และใช้ภาษาในการพัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง ดังนั้น การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์เรียนรู้ ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชมซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์ วิจาร์ณ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและเชื่อภูมิด้วย (กรมวิชาการ. 2545 : 1 – 3)

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแก้วแฮดส้มโองวิทยา ที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนยังมีปัญหาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยที่นักเรียนยังอ่านและเขียนได้ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ จากการประเมินการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำโดยใช้แบบประเมินการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน อ่านและเขียนคำควบกล้ำไม่ได้ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 (โรงเรียนบ้านแก้วแฮดส้มโองวิทยา, 2551 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งการอ่านและเขียนคำควบกล้ำให้ถูกต้องชัดเจน ช่อมแสดงถึงความเป็นผู้มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาไทย ทำให้ผู้รับสารเกิดศรัทธาเชื่อถือในตัวผู้ส่งสาร แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าอ่านและเขียนคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง ทำให้ให้ความหมายผิดไป จนเกิดปัญหาในการสื่อสาร ดังที่ ผกาวดี ปัญญาวรรณศิริ (2540 : 3) กล่าวว่า ปัญหาการอ่านและการพูดคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งในสังคมและจะเป็นปัญหามากขึ้นถ้าทุกฝ่ายไม่ช่วยกันแก้ไข ดังนั้น ครูผู้สอนภาษาไทย ควรจัดกิจกรรมการสอนที่ส่งเสริมการอ่าน และการออกเสียงคำควบกล้ำ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น สอดคล้องกับ กาญจนา สังสอาด (2540 : 3 - 4) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะการแสดงออกแทนคำพูดเป็นการบันทึกถ้อยคำ และความคิดมิให้สูญหาย เราใช้การเขียนเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันหลายอย่าง เช่น การเขียนจดหมาย การจดบันทึก เป็นต้น การเขียนเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นเขียนข้อความ ประโยค กลุ่มคำ วลี จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าหากเขียนคำผิดพลาดคลาดเคลื่อน หรือบกพร่องไป จะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป ผู้สื่อและผู้รับไม่สามารถสื่อความหมายได้ตรงกัน และบางครั้งทำให้เข้าใจความไขว้เขวไปได้ การเขียนให้ได้ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการฟัง พูด และอ่านด้วย ทางด้านการพูดและการเขียน พูดได้ดี พูดได้ถูกต้องก็มักจะเขียนได้ดี และต้องถูกต้องด้วย ส่วนทางด้านการอ่านกับการเขียนก็เช่นกัน ผู้อ่านได้ดีก็มักจะจำรูปแบบที่ดี จากหนังสือที่อ่าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลสำเร็จตามหลักสูตรนั้น ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคและกลวิธีในการสอน โดยการนำสื่อเข้ามาช่วยในการสอน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียน อีกทั้งจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น การเรียนการสอนต้องให้เด็กเกิดความสนุกและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเป็นวิธีสร้างกำลังใจ และเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอนและประเมินกระบวนการสอนของตน

โดยการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกับความต้องการของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 28 – 30) ซึ่งสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งจะส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่าน่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลาสอดคล้องกับ อติศักดิ์ ก่อแก้ว (2547 : 2) ที่ว่า การจัดการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนี้ถึงพื้นฐานความแตกต่างทางการรับรู้ ระหว่างบุคคล สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจ ของตนเอง โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ต้องเปิด โอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น เด็กฉลาดก็คือเด็กที่มีการคิด การสรุปเรื่องราวได้อย่าง สมเหตุสมผล ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถ แก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

การแก้ไขปัญหาคำอ่านและการเขียนคำควบกล้ำที่ไม่ถูกต้องชัดเจนนั้นสามารถ แก้ไขได้ด้วยการฝึกฝนการอ่านและการเขียนอย่างถูกวิธี โดยใช้สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เช่น แบบฝึก เกม เพลง ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 66) กล่าวว่า เด็ก ๆ จะชอบ ร้องเพลงสร้างสรรค์ กิจกรรมทางศิลปะ ซึ่งเป็นกระบวนการการเรียนรู้ทางด้านคำนิยาม ความดีงามและความสนุก ทำให้สภาพจิตใจอ่อนโยน เสริมสร้างกระบวนการการเรียนรู้ ทางด้านสุนทรียภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 148) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยเพลง ว่าเปรียบเพลงเหมือนสีอันอันสดสวยที่จะแต่งแต้ม ให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นภาพที่งดงาม นอกจากเพลงจะส่งเสริมพัฒนาทางภาษา ให้แก่นักเรียนทำให้นักเรียนจำบทเรียนได้อย่างรวดเร็วแล้ว เพลงยังทำให้นักเรียนเกิดความ กระตือรือร้น เพลิดเพลินสนุกสนานในการเรียน สอดคล้องกับ กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์ (2540 : 8 -13) ที่กล่าวว่า การสอนภาษาไทยด้วยเพลงมีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเพลงเป็น สิ่งบันเทิงอย่างหนึ่งที่ผู้คนชอบฟัง การนำเพลงมาใช้ในการสอนภาษาไทยช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึก ทักษะ โดยเฉพาะทักษะการฟัง เช่น การจับใจความสำคัญที่ได้จากการฟังเพลง นอกจากจะให้ความ ไพเราะด้านเนื้อร้องและทำนองแล้ว บทเพลงยังสอดแทรกความรู้ให้คิดเตือนใจอีกด้วย การใช้เพลงประกอบการสอน จะช่วยกระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียน ทำให้สนุกสนาน เพลิดเพลิน เห็นความสำคัญของความงามทางภาษา ถ้อยคำในบทเพลง เสียงดนตรี และความ ไพเราะ รื่นหู สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักเรียนรักภาษาไทย และสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์

(2552 : 416 – 414) ที่กล่าวว่า การนำเพลงมาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนให้สนุก สนุก ลดความตึงเครียดระหว่างครูกับนักเรียน หล่อหลอมลักษณะนิสัยจิตใจ ของนักเรียนให้อ่อนโยน ช่วยพัฒนาทางภาษาซึ่งเป็นการฝึกทักษะการฟังให้เข้าใจ ข้อความเนื้อเพลงพร้อมทั้งเป็นการฝึกการออกเสียง เชื่อมคำ และจังหวะไปในตัว ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถร้องเพลงได้ จึงเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและช่วยส่งเสริมให้การเรียนดีขึ้น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการพัฒนาการเรียนรู้ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนบ้านแกหัวแฮดส้มโฮงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาสาระภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 2 การเขียน เรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาดทดลอง 12 ชั่วโมง รวมเวลาสอน 6 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาดทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และเป็นลายลักษณ์อักษรในการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาส่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนบ้านแกหัวแฮดส้มโฮงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพลง หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 ซึ่งเพลงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเพลงที่ผู้วิจัย แต่งขึ้นเองและจากการนำเพลงที่มีเนื้อหาคำควบกล้ำ ร ล ว มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว มาเรียบเรียง ใส่จังหวะ และทำนอง โดยเน้นจังหวะและทำนองสั้น ๆ ง่าย ๆ ที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้ว

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลง หมายถึง การวางแผนการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ที่มีการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลงเป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดผลเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ฝึกทักษะการอ่านและ การเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ได้ถูกต้อง จำนวน 6 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแต่งประโยคด้วยคำควบกล้ำ ร
3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านการเขียนคำควบกล้ำ ล
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การแต่งประโยคด้วยคำควบกล้ำ ล
5. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การอ่านการเขียนคำควบกล้ำ ว
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การแต่งประโยคด้วยคำควบกล้ำ ว

ทักษะการอ่านคำควบกล้ำ หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญในการอ่านคำควบกล้ำ ร ล ว ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนบ้านแก้วแฮดส้มโฮงวิทยา ซึ่งวัดได้จากทำแบบฝึกทักษะการอ่านคำควบกล้ำ ร ล ว

ทักษะการเขียนคำควบกล้ำ หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญในการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแก้วแฮดส้มโฮงวิทยา ซึ่งวัดได้จากทำแบบฝึกทักษะการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าจะเกิดการเรียนรู้เป็นที่พึงพอใจตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก (E₁) หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนที่สามารถ
จากการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนหรือแบบทดสอบย่อยของทุกแผนการจัดการเรียนรู้
ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ

80 ตัวหลัง (E₂) หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนที่ทำ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากการตอบแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ทั้งก่อนเรียน และ
หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลง เพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ข้อทดสอบผู้วิจัยสร้างขึ้น
เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้
กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 เป็นข้อสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าของ
นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยคำนวณ
จากคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกชอบ มีความชื่นชมยินดีของนักเรียน
ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว แบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจำนวน 20 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน
และการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ

นำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ความรู้ ความเข้าใจการอ่านและการเขียน คำควมกลั้ว ร ล ว กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ในการอ่านและการเขียนคำควมกลั้ว ร ล ว ได้ถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น

3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ที่สนใจในการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY